

Hvorfor er ikke Norge best i verden i fotball?

Kristian Holm Carlsen (2011). Oslo: FfK

At Norge skal bli blant de beste i verden i fotball er utenkelig for mange av oss. Vi er jo alt for få mennesker og har et alt for dårlig klima til å oppnå dette. For vi er jo minst like dyktige som de store fotballnasjonene på spiller-, lag- og klubb utvikling. Men er dette riktig, eller er det andre faktorer enn befolkningsgrunnlag og klima som utgjør den ”store forskjellen”? I følge statistikken har Norge en befolkning på ca 5 millioner, 543 000 fotballspillere totalt og 352 000 registrerte spillere (FIFA 2010 tall). Er dette for lite for å lykkes? Og selv om vi har mye snø, is og kulde i Norge, betyr det at de fleste land i verden har bedre klimatiske forutsetninger for fotball enn oss? Nedenfor argumenteres det for at vi muligens ikke har så mange unnskyldninger for hvorfor vi ikke klarer å utvikle spillere og lag i verdenstoppen.

Med utgangspunkt i egne erfaringer tenkte jeg å sammenligne oss litt med blant annet Uruguay, Brasil og Ghana. Uruguay er verdensmester to ganger. I tillegg har de tre 4.plasser, en kvartfinale og de har hatt toppscoreren en gang. I Uruguay bor det ca 3,4 millioner mennesker, de har 241 000 fotballspillere totalt og 42 000 registrerte spillere. Nå vil vel mange si at de oppnådde mesteparten av dette i gamle dager. Da må jeg kontre med at 2010 er gamle dager i 2050, Uruguay nådde semifinalen i VM 2010, og at Uruguay er en av nasjonene med flest overganger til Europeiske toppklubber i verden hvert år. Videre bor det ca like mange personer, og det er flere registrerte fotballspillere og fotballspillere totalt i Norge enn for eksempel Danmark og Kroatia. Burde vi ikke da kunne oppnå bedre resultater enn disse nasjonene? Faktisk er det flere registrerte fotballspillere i Norge enn i stornasjonen Argentina. De har 332 000 registrerte spillere. Norge er rett og slett unik på bredde og interesse.

Hva så med klima? Er snø, kulde og is en begrensende faktor for Norge i forhold til nasjoner fra tropiske områder? Som fotballtrener i Brasil, Ghana og Indonesia har jeg erfart at det jevnt over er mørkt ca 12 timer i døgnet i tropiske land, og som oftest fra ca 1800-0600. Siden flombelysning hører med til sjeldenheten, betyr det at det er 12-13 timer med potensiell fotballtrening per dag. Fra disse timene kan vi trekke fra jobb og skoletid som i alle land. I tillegg er det som oftest så varmt at det er umulig å bedrive fysisk aktivitet mellom kl. 0900 og 1500. Det vil i mange tilfelle si +40° celsius, stekende sol og glovarm bane. I tillegg til dette har de regntid. Under regntiden i Brasil regner det så mye at fotballbanene blir omgjort til innsjøer og elver. Følgelig har de ingen organisert breddefotball eller løkkefotball i denne perioden.

Basert på disse erfaringene blir jeg ikke overrasket om en 10-åring fra Norge har flere potensielle timer med gode treningsforhold per år enn en 10-åring fra Brasil og Ghana.

Selv om dette langt fra er en fullstendig analyse av nevnte forhold, synes det som om det er mulig å argumentere for at verken befolkningsgrunnlag eller klima er spesielt begrensende faktorer for et lands suksess i fotball. I tillegg til dette kan det synes som om de fleste på innsiden i norsk fotball har en opplevelse av at det jobbes godt med spiller-, lag- og klubbutvikling i Norge. For eksempel uttales det til stadighet at vi aldri før har hatt så mange talentfulle spillere med ”brasiliansk teknikk”. Sånn fortsetter remsa med idyll og grønne skoger over hele fjøla. Det er faktisk nesten ikke en kritisk røst å høre noe sted innad i fotballmiljøene. Men stemmer det at det jobbes så bra i Norge? For hvis det er slik at vi jobber så godt med fotball her til lands, og vi ikke har noen spesiell begrensende faktorer i forhold til befolkningsgrunnlag og klima, hvorfor er vi ikke da blant de beste i verden? Vi bør jo også ha en del konkurransefortrinn i forhold til mange av de landene vi konkurrerer mot. For eksempel har vi mye penger i Norge, vi har god struktur, høy utdanningsnivå, trygge omgivelser, god plass og mindre korrupsjon enn de fleste andre plasser i verden. Jeg har selv vært trener på toppnivå i Ghana og opplevd hvilken begrensende faktor korrupsjon er for spillerutvikling. Det er umulig å forstå hvor ille det er uten å ha opplevd det. På tross av at egentlig alt er mot dem, både mengden registrerte fotballspillere, klima, kunnskap, økonomi, utstyr, baneforhold, kosthold, korrupsjon m.m. er og blir Ghana en bedre fotballnasjon enn Norge for tiden. Vi er også større enn Uruguay på alle variabler omtalt her. Hvorfor er vi ikke da bedre enn Uruguay og Ghana m.fl.? Hva er det som ikke stemmer? Kanskje er svaret veldig enkelt. Kan det være at en liten fokusendring på noen få variabler kunne løftet oss opp på øverste nivå?

Jeg mener å ha videobevis på en av de viktigste faktorene å ta tak i for å løfte norsk fotball er mangel på kvalitet i barne- og ungdomsfotballen. I Norge fokuserer vi utelukkende på resultat med påfølgende høy intensitet, lav risiko med ball, lange baller og fysisk sterke spillere. I andre land spiller de mer ball til hverandre og får dermed bedre øving på både valg og handling.

Det sikkert mange som har gode meninger om hva som skal til for å utvikle norsk fotball. Beklageligvis er det ikke sikkert at disse personene er med i den indre sirkelen i norsk fotball, og følgelig blir de ikke hørt. Uansett hadde det muligens vært på sin plass at vi satt oss ned og fant noen nye svar på hvorfor vi ikke er blant de beste i verden. På den måten kan vi slå de beste også etter at Nils Arne Eggen, Bjørn Hansen og Egil Olsen har gitt seg.